Instanța de fond: Judecătoria Orhei, sediul Central (jud. V. Pîslariuc)
Dosarul nr. 2r-3042/23 (2-22151514-02-25r-25082023)

D E C I Z I E

23 octombrie 2023 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Sîrbu Victoria
Judecătorii Dulghieru Dorin și Cotorobai Vitalie

examinând în ordine de recurs, cererea de recurs declarată de către OCN „Microinvest" SRL împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 10 august 2023, în cauza civilă, la cererea înaintată de OCN „Microinvest" SRL împotriva debitorilor *****, ***** și SRL „Fortvalex", intervenient accesoriu/cesionar *****, executorul judecătoresc Stoian Grigore, cu privire la înlocuirea succesorului în drepturi, Colegiul Civil

C O N S T A T Ă:

Poziția instanței de fond:

La data de 18 octombrie 2023 OCN „Microinvest" SRL a depus o cerere împotriva debitorilor *****, ***** și SRL „Fortvalex", intervenient accesoriu/cesionar *****, executorul judecătoresc Stoian Grigore, cu privire la înlocuirea succesorului în drepturi.

În motivarea cererii indică OCN „Microinvest" SRL că, prin încheierea judecătorească nr. 2-1956/2021 din 13 septembrie 2021, emisă de Judecătoria Orhei, sediul Central, s-a confirmat tranzacția de împăcare încheiată între OCN „Microinvest" SRL în calitate de creditor şi *****, SRL „Fortvalex", *****, în calitate de debitori, potrivit căreia debitorii recunosc datoriile imputate acestora, inclusiv sumele aferente contractelor de credit şi transmiterea bunurilor gajate.

Relevă că, la data de 03 august 2022, între OCN „Microinvest" SRL în calitate de Cedent şi *****, în calitate de Cesionar, a fost încheiat un contract cu privire la vânzarea drepturilor de creanță, nr. 1-473 din 03 august 2022 autentificat de Notarul Aureliu Șindilă.

Conform actului de primire predare din 09 august 2022, cesionarului, i-au fost transmise în original toate contractele de credit, contractele de garanții (ipoteca, gaj, si fidejusiune) şi două încheieri ale infantelor de judecata nr. 2-

1956/2021 din 13 septembrie 2021 şi nr. 2-1957/2021 din 01 noiembrie 2021.

Astfel, consideră OCN „Microinvest” SRL că, contractul de cesiune nr. 1-473 din 03 august 2022 a fost executat. Circumstanță în care susține că în raporturile cu debitorii, creditorul cedent este subrogată în drepturile de către creditorul cesionar în baza contractului nr. 1-473 din 03 august 2022.

Relatează că, debitorii *****, SRL „Fortvalex” și ***** au fost notificați despre cesionarea creanței și noul creditor cesionar.

Solicită OCN „Microinvest” SRL, înlocuirea în încheierea judecătorească nr. 2-1956/2021 din 13 septembrie 2021, emisă de Judecătoria Orhei, sediul Central, a creditorului OCN „Microinvest” SRL cu succesorul său în drepturi, *****.

Ulterior, prin cererea de concretizare, OCN ”Microinvest” SRL a solicitat, înlocuirea creditorului OCN ”Microinvest” SRL în încheierea judecătorească nr. 2-1956/2021 din 13 septembrie 2021, emisă de Judecătoria Orhei, sediul Central şi în procedura de executare, cu succesorul său în drepturi, *****. (f.d.91)

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 10 august 2023, s-a respins cererea depusă de creditorul/cedent OCN „Microinvest” SRL, împotriva debitorilor *****, ***** și SRL „Fortvalex”, intervenient accesoriu/cesionar *****, executorul judecătoresc Stoian Grigore, cu privire la înlocuirea succesorului în drepturi.

Solicitarea recurentului:

La data de 22 august 2023 OCN „Microinvest” SRL a depus cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 10 august 2023, solicitând admiterea recursului, casarea încheieri instanţei de fond, cu soluționarea problemei respective prin decizie în fond.

La data de 25 august 2023 cauza dată a fost repartizată judecătorului Sîrbu Victoria, membrii completului fiind judecătorii Dulghieru Dorin și Cotorobai Vitalie.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de recurs a indicat recurentul că instanța a respins cererea de succesiune în drepturi înaintată de creditorul-cedent și nu a motivat și indicat motivele care au stat la luarea deciziei cu privire la respingerea cererii de succesiune în drepturi, enumerând doar prevederile legale care de fapt servesc temeinicia admiterii cererii înaintată de către recurent.

Menționează recurentul că, contrar concluziilor primei instanțe, la materialele cauzei există probe, care au fost prezentate de către recurent, certificate privind creanţele nr. 14013866; 14013865 şi 14013864 prin care instanţa a fost informată că datoria debitorilor cedaţi - *****, SRL „Fortvalex” și *****, conform documentelor executorii emise de Judecătoria Orhei, sediul Central nr. 2-1956/2021 din 13.09.2021 și nr. 2-1957/2021 din 01.11.2021 a fost radiate din contabilitatea creditorului - cedent, drept rezultat al cesionării dreptului de creanţă

către ***** în baza contractului cu privire la vînzarea drepturilor de creanţă si drepturilor personale (fidejusiune), cît și drepturilor reale (gaj/ipotecă) cu funcţii de garanţie a drepturilor de creanţă, autentificat de notarul Aureliu Șindilă la 03.08.2022 și întregistrat sub nr. 1-475.

Invocă că, certificatele de creanţă anexate şi prezentate pentru a dovedi veridicitatea executării contractului nr. 1-475 din 03.08.2022 de către creditorul-cesionar şi excluderea oricăror dubii privind faptul că creditorul-cedent ar urmări în continuare datoriile debitorilor cedaţi în paralel cu Creditorul-Cesionar se prezumă a fi probate.

Consideră că, instanţa nu a ţinut cont de interesele primordiale ale părţilor antrenate în proces, făcând trimitere recurentul la prevederile pct. 3.3. și 6.1. din contract. Ba mai mult, în încheierea recursată nu s-a fost referire la poziţia creditorului-cesionar, care de fapt acesta şi-a exprimat acordul de a fi înlocuit în drepturi care izvorăsc din contractul cu privire la vînzarea drepturilor de creanţă nr. 1- 475.

Invocă că, succesiunea în drepturi deja s-a produs când a fost confirmată achitarea de către cesionar a preţului în sumă de 1.800.000 lei. Astfel, se constată fără echivoc că constatarea instanţei de fond precum că cesionarul a prezentat notă contabilă din 04.08.2022 în sumă de 975.000 lei şi din 09.08.2022 în sumă de 825.000 lei – achitate de *****, reprezintă acel moment de substituire, respectiv refuzul instanţei privind succesiunea în drepturi este eronată şi ilegală.

Opinează că, prezenta cauză a fost examinată superficial, concluziile primei instanţe, expuse în încheiere, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei fapt ce în mod grav afectează drepturile Creditorului-Cesionar, care pentru o perioadă îndelungată nu poate săşi încaseze o datorie certă, lichidă şi exigibilă.

Verificarea termenului de declarare a recursului:

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La caz, Colegiul Civil a constatat încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 10 august 2023 a fost contestată de către recurenta OCN „Microinvest” SRL la data de 22 august 2023.

Astfel, raportând la normele legale precitate la circumstanțele speței, Colegiul Civil consideră că recursul depus de către OCN „Microinvest” SRL, este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

Studiind recursul declarat și materialele cauzei, Colegiul consideră că recursul urmează a fi admis ca neîntemeiat, cu casarea încheierii instanţei de fond, reieşind din considerentele ce succed.

Conform art. 424 alin.(1) CPC, curţile de apel examinează recursurile

declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În condiţiile art. 426 alin. alin. (2) şi (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanţa a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fară examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) CPC instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

Astfel, actele cauzei atestă că, potrivit încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central, din 13 septembrie 2021, dosar nr. 2-1956/2021, SRL „Microinvest”, deține o creanță solidară față de *****, ***** și SRL „Fortvalex”, în sumă de 797.835,64 lei.

La data de 03 august 2022, între OCN „Microinvest” SRL în calitate de Cedent şi *****, în calitate de Cesionar, a fost încheiat contractul cu privire la vânzarea drepturilor de creanță, nr. 1-473 din 03 august 2022 autentificat notarial, prin care creditorul cedent OCN „Microinvest” SRL s-a obligat să transmită cumpărătorului cesionar, *****, inclusiv creanța față de debitorii solidari Victor Lupașco, Valeriu Lupașco, și SRL „Fortvalex” în sumă de 797.835,64, pe care o deține în temeiul încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central, din 13 septembrie 2021, dosar nr. 2-1956/2021.

Potrivit pct. 3.2 al contractului cu privire la vânzarea drepturilor de creanță, nr. 1-473 din 03 august 2022, din momentul executării de către cumpărătorul (Cesionar) a obligației indicate la pct. 5.2, şi anume ca urmare a achitării integrale a prețului creanţelor convenit conform prezentului contract, cedentul transmite toate drepturile litigioase pe care le deține.

Totodată, conform pct. 5.2 al contractului cu privire la vânzarea drepturilor de creanță, nr. 1-473 din 03 august 2022, suma ce urmează a fi achitată de către cumpărător (cesionar) în contul vânzătorului (cedent) este în total 1 800 000,00 lei.

Astfel, reieșind din clauzele contractului cu privire la vânzarea drepturilor de creanță, nr. 1-473 din 03 august 2022 și prevederile art. 823 al. (1) Cod civil, în speță, transmiterea creanţelor din patrimoniul cedentului SRL ”Microinvest” în patrimoniul cesionarului *****, a fost condiționată de achitarea integrală a prețului în sumă de 1.800.000 lei.

În vederea confirmării achitării de către cesionar a prețului în sumă de 1.800.000 lei, reprezentantul SRL „Microinvest” a prezentat instanței de fond nota contabilă din 04 august 2022 în sumă de 975.000,00 lei și din 09 august 2022 în sumă de 825.000 lei. (f.d.83, 84)

La data de 18 octombrie 2022 OCN „Microinvest” SRL a depus prezenta

cerere cu solicitarea admiterii cererii privind succesiunea în drepturi.

Prima instanță, prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 10 august 2023, a respins cererea cedentului OCN „Microinvest” SRL cu privire la succesiunea în drepturi, stabilind că, deși la rubrica conținutul operațiunii conform notelor contabile este indicat, plata pentru bunuri conform contractului nr. 1-475 din 03.08.22, contractul autentificat notarial cu privire la vânzarea drepturilor de creanță, în baza căruia se solicită înlocuirea succesorului în drepturi, este înregistrat cu nr. 1-473 din 03 august 2022.

Instanţa de recurs consideră criticile recurentei din recursul depus ca fiind întemeiate, iar încheierea primei instanţe neîntemeiată şi pasibilă casării, reieşind din următoarele motive.

Conform prevederilor art. 823 alin. (1) Codul civil, o creanţă transmisibilă şi sesizabilă poate fi cesionată de titular (cedent) unui terţ (cesionar) în baza unui contract. Din momentul încheierii unui astfel de contract, cedentul este substituit de cesionar în drepturile ce decurg din creanţă, dacă din contractul de cesiune nu rezultă un moment ulterior.

Conform art. 824 Codul civil, cesiunea de creanţă trebuie să fie încheiată în forma cerută pentru actul juridic în al cărui temei s-a născut creanţa cesionată.

Conform art. 826 Codul civil, titularul unei creanţe o poate transmite unui terţ fără consimţământul debitorului dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 827 Codul civil, (1) Drepturile de creanţă se transmit cesionarului aşa cum există în momentul transmiterii. (2) O dată cu cesiunea creanţei, asupra cesionarului trec garanţiile şi alte drepturi accesorii.

Conform art. 47 alin. (1) Cod de executare, în cazul ieşirii uneia dintre părţi din procedura de executare (decesul persoanei fizice, dizolvarea persoanei juridice sau reorganizarea ei, cesiunea creanţei, preluarea datoriei), instanţa de judecată examinează cererea privind înlocuirea acestei părţi cu succesorul ei în drepturi în conformitate cu art.70 din Codul de procedură civilă.

Instanța de recurs a stabilit că după depunerea cererii de recurs, recurentul OCN „Microinvest” SRL a anexat la materialele cauzei copia certificată al contractului nr. 1-475 din 03.08.2022, rectificat de către notarul Șindilă Aureliu la data de 20 aprilie 2023 (a se vedea f.d.174).

În conformitate cu prevederile art. 28 alin. alin. (1)-(3), Legea nr. 246 din 15.11.2018 privind procedura notarială, (1) *Actul notarial autentificat ce prezintă erori materiale sau omisiuni vădite poate fi rectificat sau completat, după caz, prin rectificare sau completare pe textul actului notarial* sau prin încheierea notarului. Erorile materiale sau omisiunile vădite se pot referi la numele și calitatea părților, erori de calcul și orice alte asemenea erori materiale cuprinse în actele notariale, care nu privesc aspecte ce pot afecta natura, obiectul actului sau conținutul raporturilor juridice dintre părți. (2) Rectificarea sau completarea pe textul actului

notarial poate fi efectuată doar în cazul în care erorile materiale sau omisiunile sînt confirmate prin actele prezentate pentru întocmirea actului notarial supus rectificării, completării, păstrate în arhiva notarului. În aceste cazuri, rectificarea sau completarea se efectuează de către notarul care a întocmit actul la cererea uneia dintre părţi, fără a fi nevoie de prezenţa şi semnătura acesteia în acest sens, acordul celeilalte din urmă fiind prezumat dacă a fost legal citată și nu și-a manifestat opunerea. Rectificarea sau completarea pe textul actului notarial poate fi efectuată de către notar din oficiu, în lipsa părților, acordul acestora fiind prezumat dacă au fost citate și n-au făcut obiecții sau altfel nu au făcut cunoscută opunerea asupra rectificărilor sau completărilor. (3) În cazurile prevăzute la alin. (2) rectificările sau completările vor fi specificate în textul actului notarial și la sfîrşitul girului de autentificare, cu aplicarea semnăturii și ștampilei notarului la mențiunea respectivă după gir.

Astfel, având în vedere cele menționate, Colegiul civil a stabilit că la examinarea cauzei în ordine de recurs a fost administrat un nou înscris, care urma a fi supus aprecierii de către prima instanță, reieșind din concluziile expuse în încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 10 august 2023, ceea ce face imposibilă aprecierea acestuia la etapa examinării cauzei în recurs, Colegiul civil consideră că la caz se impune casarea încheierii primei instanțe, cu remiterea cauzei la rejudecară în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Concomitent, Colegiul Civil consideră că, la o nouă rejudecare a cauzei este absolut necesară examinarea oportunității succesiunii în drepturi ai creditorului cedent OCN „Microinvest” SRL cu creditorul cesionar ***** prin prisma contractului de cesiune al creanței nr. 1-475 din 03.08.2022, rectificat de către notarul Șindilă Aureliu la data de 20.04.2023.

Colegiul civil notează că instanța de recurs nu poate schimba calitatea procedurală a părţilor, temeiul sau obiectul acţiunii şi în instanța de recurs nici nu pot fi înaintate noi pretenţii cît și probe noi.

Or, actele de procedură privind pregătirea cauzei pentru dezbaterile judiciare reprezintă mijloacele juridice specifice puse de legiuitor la dispoziţia instanţei de judecată.

Pornind de la faptul că în instanţa de recurs nu poate fi schimbată calitatea procedurală a părţilor, precum și nu pot fi administrate noi înscrisuri, se impune rejudecarea cauzei în prima instanţă, în vederea acordării intimaților dreptului la apărare, prin prisma înscrisurilor administrate de către partea recurentă. Astfel, omisiunea admisă de către primă instanță necesită a fi elucidată la rejudecarea cauzei.

Astfel, din considerentele menţionate şi având în vedere faptul că prima instanţă a examinat cauza în baza materialelor cauzei, fără însă a fi administrat noul înscris, care urmează a fi supus aprecierii, chestiuni care nu pot fi corectate de

către instanţa de recurs, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral încheierea primei instanţe şi de a trimite cauza spre rejudecare în Judecătoria Orhei, sediul Central.

La rejudecarea cauzei, instanţa de fond, pentru a concluziona sub aspectul temeiniciei/netemeiniciei cererii, urmează să aprecieze noile înscrisuri, să acorde părților posibilitatea de a se expune asupra acestora și să verifice cerințele prin prisma argumentelor şi probelor atât a creditorului cedat, creditorului cesionar, cât şi a debitorilor și intervenientului accesoriu, rezultând din prevederile art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, conform căruia instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, ca în consecinţă soluţia adoptată să fie certă şi coerentă. Caracterul peremptoriu al concluziei instanţei de judecată, urmează a fi stabilit în coraport cu circumstanţele cauzei, probele administrate şi cercetate și normele de drept material aplicabile raportului litigios

Reieșind din cele expuse, ținînd cont că concluzia instanței este nefondată şi contrară normelor de drept procedural, iar motivele invocate de către recurent sunt întemeiate, se impune admiterea recursului şi casarea încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 10 august 2023, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanţă, în alt complet de judecată.

În conformitate cu art. art. 427 lit. b), 428 CPC, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ,

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de către OCN „Microinvest” SRL.

Se casează încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 10 august 2023, în cauza civilă, la cererea înaintată de OCN „Microinvest” SRL împotriva debitorilor *****, ***** și SRL „Fortvalex”, intervenient accesoriu/cesionar *****, executorul judecătoresc Stoian Grigore, cu privire la înlocuirea succesorului în drepturi, cu restituirea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii

Preşedintele şedinţei, judecătorul Sîrbu Victoria

Judecătorii: Dulghieru Dorin

Cotorobai
Vitalie